

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXXXVIII. ad annum MCCCCXL.

Parisiis, 1644

Translatio Concilii Basileensis, Et Indictio Concilii Ferrariensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15490

ANNO
CHRISTI
1438.

Obstupuit sane Sigismundus Romanorum imperator, præcipientesque animos ab apostolica sede rebellantium vehementer exhortavit, & Petrum Augustensem episcopum oratorem ad præfatum Concilium destinavit, admonens, ut a præfatis novitatibus & scandalis abstinerent, ut refert ipse Eugenius in constitutione statim recensenda: sed & Augustinus Patricius in compendio sessionis trigesimæ primæ de temerariis gestis Basileensium aduersus Eugenium papam hæc ait: Rex Anglorum acerbissimis literis patres increpauit, quod auderent Romanum pontificem iudicare, asserens Antichristi tempora eos introducere, & exhortans, ut a processibus cessarent: & in literarum superscriptione, Basileensem congregationem, non autem Concilium appellavit. Hæc Patricius. Regnabat eo tempore in Anglia Henricus VI. qui in odium decreti Basileensium sessione vigesima prima contra annatas, voluit continuari per suos solutionem annatarum apostolicæ sedi, & denarii sancti Petri, ut testatur Antonius Massa in tractatu de annatis numero vigesimo quinto. Optimis tamen monitis Basileensibus non acquiescentibus, Eugenius summus pontifex ex debito pastoralis officii ad propulsanda pericula & scandala coactus fuit præfatum Concilium Basilea transferre Ferrariam, ac præuia supradictorum narratione, sequentes promulgari iussit constitutiones.

Henricus
VI. rex Ang-
lie corripit
Basileenses
contra Euge-
nium auden-
tes, & contra
decretum
Basileense
mandat solui
papa anna-
tis & dena-
rium sancti
Petri.

TRANSLATIO CONCILII BASILEENSIS, ET INDICTIO CONCILII
Ferrariensis. Num. XIII.

Eugenius episcopus servus servorum Dei, ad futuram
rei memoriam.

DOCTORIS gentium admoniti saluberrima suauissimaque doctrina, hortantis, ut solliciti sumus seruare unitatem spiritus in vinculo pacis, ad ea maxime conuertimus aciem mentis nostræ, & indefessa sollicitudine, cura & cogitatione conatus omnes intendimus, per quæ in corpore mystico, sancta videlicet ecclesia, perpetua caritas & pax inuiolata perduret; ac si qua membra dissentiant, ea commode corpori reinsertantur suo: ut dum per sancti Spiritus gratiam, qui est Patris & Filii amor atque connectio, membra omnia sub Christo capite vnum in ecclesia corpus efficiamur, vnica etiam per Spiritum unitate in

Christo societas simus, & pax quæ est perfectum vnitatis vinculum, sincera caritate & concordia animorum coniunctione seruetur, omnisque discordiæ & scissuræ fomes extinguatur.

ANNO
CHRISTI
1438.

Sane dudum in minoribus constituti, diuisionem orientalis & occidentalis ecclesiæ, quippe ex qua mala innumera & Christianæ religioni detrimenta prouenire videbamus, ferentes ægerrimè semper ac molestissime, agentesque pro virili nostra, vt tolleretur, institimus multum, in Constantiensi Concilio primum, tum etiam apud felicis recordationis Martinum papam V. prædecessorem nostrum, satisque laborauimus, vt sublato pariete de medio, vtriusque ecclesiæ vnio proueniret.

Vbi vero ad apostolatus apicem assumpti, honesto huic & pio desiderio nostro debitum ex iniuncto nobis desuper curæ pastoralis officio accessisse conspeximus, eam rem ardenti animo & tota alacritate suscepimus. Ac primum quidem adierunt nos per nostrum studium & diligentiam oratores carissimi in Christo filii Ioannis Græcorum imperatoris, & venerabilis fratris Iosephi Constantinopolitani patriarchæ.

Tum vero missis e vestigio Constantinopolim nuntiis nostris, habitoque tractatu diligenti, id tandem communicato sensu omnium placuit, vt ex antiquo instituto, pro celeriori ac faciliore executione tantæ rei, legatus de latere cum prælatis etiam & theologis ac doctoribus tam dignæ materiæ tractandæ necessariis Constantinopolim a nobis mitterentur. In eam conclusionem imperator Trapezuntius, & Armenius patriarcha, & alii quamplures pari voto venerunt: necdum ad nos huiusmodi deliberationis conclusiones peruenerant, cum alium longe diuersum vnionis modum in Basileensi Concilio iam decreto firmatum missus ab ipso Concilio orator, vt approbaretur, requisitum a nobis.

Displicuit quidem iam tunc, quod sedi apostolicæ parum deferri videretur, & de re tam graui & ardua, tot mensibus agitata, contra honestæ & antiquæ consuetudinis normas, nihil antea nobis per ipsum Concilium fuisset nuntiatum: auidi tamen prædictæ vnionis, simulque veriti, ne si dissensio vlla intercederet, optatissimæ nobis rei

ruptura

ANNO
CHRISTI
1438.

ruptura sequeretur, licet deliberationem aliam longe diuersam & multo expeditiorem ex Constantinopoli in dies adfuturam verisimiliter expectaremus, sicuti & factum est postea, conclusioni ipsius Concilii præbuimus assensum.

Subsecuti Græcorum oratores cum instantissime postularent ea capitula a nobis confirmari, in quibus imperator & patriarcha præfati cum oratore nostro conuenerant, exhortati a nobis sunt, & attentius admoniti, ne conclusionum varietatem ægre ferrent, neve diffiderent, auspice Deo, prospere & pro votis successura omnia: nobis gratam esse viam omnem, per quam ea res tam sancta, tam necessaria optatum effectum esset habitura, neque opem & operam nostram vlllo tempore vnquam defuturam. Missi postmodum ab ipso Concilio nuntii ad ipsos imperatorem & patriarcham, vt decretum illud ratificarent, postularunt. Comperto autem ex oratore nostro, nos decreto illi consensisse, & ipsi consensum præbuerunt, alias, vt profitebantur, id nulla ratione facturi.

Iis ita peractis, eiusdem vnionis desiderio nos magis ac magis incensi, de venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium consilio & assensu dilectos filios nostros Nicolaum tituli sanctæ crucis in Ierusalem, & Ioannem tituli sancti Petri ad vincula, presbyteros cardinales nostros & apostolicæ sedis legatos, Basileam misimus, eis inter cetera facultatem dantes, ea omnia tractandi & agendi, quæ dictæ vnioni quomodolibet profutura viderentur.

Institerunt illi, vt locus eligeretur nobis & Græcis accommodus, quo ad optatum vnionis finem mature possit perueniri. Ac licet ob plurimas difficultates quas gignebant inordinati quorundam motus & compugnantia voluntatum, parum spei de conficiendo dictæ vnionis negotio tribuerent nobis: expectauimus tamen, neque a spe & intentione nostra decidimus, quousque nonnullos ex ipso Concilio ad eam nominationem loci processisse cognouimus, quam iustis & rationabilibus causis gratam habere nec potuimus, neque vllis rationibus possumus. Ciuitatem enim nostram Auenionensem in decreto non nominatam, nec comprehensam, & a Græcis ipsis expresse

Concil. Tom. 33.

G

& sæpenumero repudiatam, nobis etiam irrequisitis, quantum in se fuit elegerunt, non satis aduertentes quantum ea res importet mali, quantumve prædictæ vnioni afferat detrimenti, contra Concilii decretum, contra Græcorum instantiam, contra denique pium nostrum desiderium, tanta facilitate præsumpta. Est quippe locus ille nobis parum commodus, & prouinciis multis ac regnis, regibusque & principibus non modo ingratus, verum & situ suo ipso non satis tutus. Quibus ex rebus illa loci nominatio nullo pacto fuit admittenda, cui nisi, auctore Domino, obuiauissemus, vt ex certis auctoribus & grauibus de ipso etiam Concilio viris certiores facti sumus, actum esset de ecclesiastica pace, & optatissima illa vnione.

Denique ex Græcorum oratoribus, quorum alter ad nos, alter ad Basileense Concilium profectus est, mandatis pariter in scriptis vtrobique traditis, cunctis palam fuit, ipsos imperatorem & patriarcham perstare in sententia, locum scilicet esse eligendum, qui nobis & illis esset accommodus, aperte protestantibus, nisi nos in loco adessemus, imperatorem ipsum & patriarcham nequaquam accessuros. Questus est grauiter orator ipse, quod ad eum reuocaretur locus qui esset remotissimus, & præter nauigationis longinquæ pericula, mare ipsum piratis quoque esset infestum, ac per id ceteris suspectum, in primis illis esset suspectissimum: protestatus (nisi conditiones in decreto appositæ seruarentur, locusque, vt præfertur, idoneus eligeretur) ecclesiæ Latinorum (si optata, tantoque studio & labore quæsitæ vnio non sequeretur) imputandum fore.

Iis omnibus intenta meditatione & diligenti deliberatione pensatis, prouidendum omnino visum est, ne Græci a proposito iure desisterent. Ea fuit ferme omnium sententia, non modo vnionem istam, ni aliter prouideretur, non secuturam, verum in ipsa quoque occidentali ecclesia nouitates noxias & scândala plura emersura necessario.

Nos itaque tanto constricti articulo, tam variis casibus, tam multis omni ex parte se aperientibus periculis pro viribus occurrere cupientes, de prædictorum venerabilium fratrum consilio & assensu, venerabili fratre Ioanne archiepiscopo Tarentino ad ipsum Basileense Conci-

ANNO
CHRISTI
1458.

lium destinato, dilectis filiis Ioanni tituli sancti Petri ad vincula, & Iuliano tituli sanctæ Sabinae, presbyteris cardinalibus apostolicæ sedis legatis, & ipsi archiepiscopo per literas nostras commisimus atque mandauimus, vt per passionem Iesu Christi ad euitandas omnes dissensionum materias, exhortarentur venerabiles fratres & dilectos filios in ipso Concilio existentes, vellent ad laudem & reuerentiam Dei ac saluatoris nostri Iesu Christi, & per asperionem sui sacratissimi sanguinis, vt pro pace & felici tantarum rerum consummatione locus eligeretur pro huiusmodi transferendo Concilio, qui gratus esset nobis, & Græcis aptus atque accessu facilis, disceptationibus ac dissensionibus omnibus subductis de medio, ambulantes in reuerentia & simplicitate cordis, iactarent in Deum cogitatus suos, ac de Deo confidentes, in suis consiliis caritatis legibus obsequerentur, quæ iuxta Apostolum, non irritatur, non cogitat malum, non quærit quæ sua sunt, non gaudet super iniquitate, sed econtra patiens & benigna est: debere eos qui ecclesiæ Dei negotiis tractandis insisterent, superiores esse mundo, non quæ sua sunt quærere, sed quæ Iesu Christi: nullam cuiusuis loci electionem debere esse impedimento, quo minus tam salutaris rei consequatur effectus. Ista nos & similia pro affectione nostra ipsis in Concilio existentibus tranquille proponenda mandauimus.

Iniunximus præterea legatis ipsis & præsentibus nostris, vt nihil omitterent ex iis quæ ad hunc finem conducere posse viderentur; requirerent, hortarentur, rogarent omnes & singulos regum & principum, prælatorumque oratores, procuratores ibi præsentis, vicinosque itidem prælatos & principes, sibi vt focii accederent, secumque hortarentur omnes ad locum ipsum aptum concorditer eligendum, tentarentque omnia, per quæ ad optatum tantæ rei finem posset pacifice perueniri.

Nec tunc quidem tam pia, tam sancta, adeoque salutaria tam modeste postulantes auditi sunt, quin potius sprete adhortationibus nostris, Auenionis ciuitatis electionem ipso iure nullam decretare tentarunt, legatis & præsentibus nostris, & aliis plurimis & grauibus religiosisque personis renitentibus, atque ad nouam loci electionem

alterius procedendum esse decernentibus. Tum vero sedandi tumultus causa, ad id tandem deuentum est, approbantibus cunctis, vt secundæ induciæ darentur ea conditione, vt nisi infra præscriptum & præpositum diem Auenionenses promissas pecunias numeratas persoluissent, integrum iam esset & liberum, debitum Concilio locum alium eligere. Cum vero intra conditum terminum pecunias illi nequaquam exoluissent, legati ac præsidentes prædicti, aliique ex prælatis plurimi, & omnes ferme regum principumque oratores, procuratores prælatorum, theologique ac doctores habendam rationem honoris ac dignitatis occidentalis ecclesiæ, ea studiosè seruando quæ Græcis fuerant promissa, censentes, ecclesiasticæque pacis ac vnitatis cupientissimi, & saniores ipsius Concilii partem facientes, ad quos etiam esset ius eligendi deuolutum, cum partem aliam nihilo minus ante sæpe requisissent, vt ad alterius loci electionem intenderet: alioquin protestantes se ista amplius sine graui offensa Dei & ipsius ecclesiæ insigni nota dissimulare non posse: postquam minime exauditi erant, ad electionem loci, Florentiæ scilicet, aut Vtini, siue alterius cuiuslibet in decreto comprehensi, qui galeas & necessaria alia maturius parasset, canonicè legitimeque processerunt, prout in decreto inde confecto clarius constat.

Eam electionem memorati imperatoris & patriarchæ oratores, vt consequendæ vniõni summe necessariam, gratissime amplexi sunt; profectique inde ad nos, vt electionem prædictam confirmare vellemus, precibus humilibus petiuerunt: similiter nos impensius orantes atque requirentes, ne rem hanc sanctissimam desertam esse pateremur, protestati publice in consistorio generali, quod per eos nequaquam staret, si sancta ista vniõ non sequeretur.

Nos autem hæc omnia attentius considerantes, conspicientesque rem eo deuenisse, vt prædictos oratores necessario exaudire cogeremur, nec superesse modum alium prosequendi operis tam pii, & seruandi Latinæ ecclesiæ honoris, de prædictorum venerabilium fratrum nostrorum consilio & assensu, ipsorum petitis annuimus, nominationemque factam de Florentia aut Vtino, vel alio ex locis in decreto comprehensis, in alio generali consistorio

ANNO
CHRISTI
1438.

admisimus & confirmauimus, ac demum cum ipsis oratoribus mandatum ad hoc habentibus, nonnullis prius tractatis, conclusis atque firmatis, quæ de memoratorum imperatoris & patriarchæ aduentu ad has partes nobis spem indubiam pollicentur, multisque cum laboribus, ingentique sumptu operam dedimus, vt galeæ quatuor, & alia mitterentur pro ipsorum aduentu necessaria: sicque Deo largiente factum est.

Hæc vbi didicere, qui Auenionem prætulerant semper pro inordinatis, quibus agitabantur, affectibus turbati, quia iuxta beatæ memoriæ prædecessoris nostri Leonis I. sententiam, dum priuata causæ religionis exercentur obtentu, committitur impietate paucorum, quod vniuersalem ecclesiam vulneret, multa ad perturbanda prædicta machinati sunt. Nam primum quidem in venerabilem fratrem nostrum Ioannem archiepiscopum supra nominatum, qui decretum in ea forma mittebat ad nos, qua fuerat in publica sessione promulgatum, nonnulla confingentes irruerunt, omniq; prætermisso iuris ordine, ipsum, posteaquam primo, secundo ac tertio ea pro sua iustitia petierat, quæ iure nulli deberent denegari, primum in domo sua sub cautione iurisiurandi detinere conati sunt; deinde deputationem & congregationem generalem per iudices datos suspectissimos illi interdiceretentarunt; ac postremo contra grauamen vtrumque se tueri de iure satagentem, suamque iustitiam asserentem, sub excommunicationis, priuationis & inhabilitationis poenis in domo propria tumultuario multitudinis impetu detinere, & quodammodo carcerare moliti sunt. Grauamen præterea grauamini adiicientes, dilectum filium Arnoldum de Reclenchusen dicti archiepiscopi procuratorem, pro iustitia illius in congregatione generali & maiori ecclesia loqui volentem, manibus iniectis percusserunt, ac per capillos ad carcerem trahere conati sunt adeo violenter ac inhoneste, vt cardinalis sanctæ Sabinæ legatus antedictus de violentia illata, & de sublata libertate Concilii necessario sit publice protestatus. Per hanc itaque illatam violentiam iusto metu constriictus archiepiscopus ipse in defensionem sui quosdam nobiles armatos domi habere compulsus est. Tandem iustissima quadam petitione in generali con-

gregatione porrecta, cui adiecta erat protestatio, quod nisi in sua iustitia audiretur, & a grauaminibus & oppressio-
nibus, quæ in dies augebantur, cessaretur, ipse ob iustum
metum inde decedere cogeretur, cum non modo non
fuiisset admissa ipsa petitio, verum contra exhibitorem
potius, vt ad carcerem traheretur, esset acclamatum; co-
actus est & iniunctum sibi oratoris ac præsentis officium
deserere, & adiunctis sibi, seque ducentibus dilectis filiis
nobilibus viris Vuilhelmo marchione de Roithingh, &
Rodulpho de Rauistein, & aliis plerisque illorum nobili-
bus, a prædicto loco omnino discedere. Omittimus alia
plura grauamina, vt cursores nostros primum, tum dile-
ctum filium priorem Furnensem ordinis præmonstraten-
sis ad nos specialiter missum, in itinere, interceptis literis
nostris, pecuniisque & bonis aliis nudauerint, vt ex no-
stris sit nemo, qui sine iusto metu vel illuc ire, vel inde
redire possit.

Quantum generali Concilio ista conueniant, cunctis
ratione vtentibus liquet. In secunda Ephesina Synodo,
perniciosissima illa quidem, apostolicæ sedis legatos vio-
latos legimus, quod acquiescere subscriptioni nefariæ
noluerunt. Verum hæc inferiora non sunt: sed omittimus
istâ, referre quidem piget ob ecclesiæ matris iniuriam at-
que iacturam; sed dicendum tamen est. Illi ipsi qui pro tra-
ctandis ecclesiæ negotiis, pro pace & vnitatem in ecclesia
catholica seruanda, pro reformatione vtili & honesta in-
ducenda se conuenisse profitentur, quique sextum iam
annum in huiusmodi tractatibus minimo cum fructu ex-
egerunt; cum vniuersus Christianus orbis esset prædictæ
illius sanctissimæ vnionis iam modo imminentis expecta-
tione suspensus, ex qua dici non potest, quantum latioris
spei humanis rebus & Christianæ religioni accederet, eos
ad euerfionem potius tam pii operis, confusionemque no-
minis Christiani, & vniuersalis ecclesiæ scissuram, & totius
religionis excidium moliri manifeste deprehenditur.

Et quid mirum si in oratores nostros sæuiant, qui in nos
quoque adeo effrenate feruntur? Prætersum quippe quod-
dam^a monitorium, siue (vt ipsi appellant) citatorium,
conuiciis, contumeliis atque iniuriis plenum aduersus
nos, & in grauamen venerabilium fratrum nostrorum fan-

^a Hoc moni-
torium habe-
tur sessione 26.
Concilii Ba-
siliensis.

ANNO
CHRISTI
1439.

Æta Romanæ ecclesiæ cardinalium conflare ausi sunt, nouo plane exemplo, & quod priora omnia sæcula ignoraerunt, & quod uti ne fieret, cum Ioannes & Iulianus cardinales prædicti sedis apostolicæ legati variis modis obfisterent, & validissimis, & grauissimis, verissimisque rationibus improbitatem facti coarguerent, demonstrarentque apertis documentis, id caritati, bono publico, paci ecclesiæ, iustitiæ, sacrisque Canonibus ita aduersari, ut ipsi abhorrerent illic adesse, vbi de tali tractaretur monitorio, auditi non sunt. Et cum instanter orarent, & expresse postularent, ut a re tam monstruosa desisterent, conscientiasque exonerando suas, excusarent coram Deo & hominibus innocentiam suam, quod monitorium illud pro viribus & supra vires impugnarent, plurima quæ ex illo sequi poterant scandala & mala memorantes, maxime instantia vtentes, veluti ex protestationibus suis publice & sollemniter factis apertissime constat; tantis tamen, tam piis, tam iustis postulationibus furor ille non cessit.

Cum vero memorati Ioannes & Iulianus legati octo primum, deinde trium dierum inducias peterent, infra quos rationes in scriptis redigerent, quibus cum nullo modo ad dictum præensum monitorium, seu citatorium esset procedendum, euidentissime demonstrarent; non solum auditi non sunt, verum contra ipsius ordinationes Concilii, ea die & generalis congregatio & sessio repente & præcipitanter est habita, quod nunquam antea vel in minimis priuatisque negotiis fuerat factum.

In ea sane præensa præcipitique sessione et si prælatos sub pœna præstiti iuramenti cogere, & pene violenter atrahere conarentur, legati tamen ipsi, & plures ex oratoribus regum & principum, prælatique plurimi iustitiæ potius & veritati deferentes, quam illorum cedentes comminationibus, nulla ratione huic tam inhonestæ ac monstruosæ rei interesse passi sunt, sed magis ac magis institerunt, ut a dicto monitorio abstinerent; nihil innouari debere ibidem aperte protestantes: iis profecto nostrorum legatorum rationibus, iustissimisque petitionibus ac protestationibus necessariis acquieuisent, nisi pauci ex primoribus, quos sequitur inferiorum turba, partim am-

bitionis corrupti peste, partim potentium quorundam sæcularium seu furori obsequentes, seu delinuti obsequiis, seu minis ac terroribus adaçti, sub specioso reformationis nomine sese duces atque auctores harum nouitatum præbuisſent, inque tempus imminentis iam Concilii œcumenici, si quid aduersus nos conceperant animo, distulissent.

Ea vero cum comperisset carissimus filius noster Sigismundus Romanorum imperator, obstupuit, præcipientemque sententiam schismatis metu, quod sublatum temporibus proximis isti inferre tentarent, vehementer exhorruit, ac protinus per venerabilem fratrem Petrum Augustensem episcopum oratorem suum ad præfatum Concilium destinatum, vt abstinerent ab huiusmodi nouitatibus & scandalis, omni instantia requisit, & si quid aduersum nos promulgassent, reuocarent. Quod quidem, vt ex certissimis nuntiis accepimus, facere omnino neglexerunt.

Et quid mirum, si illi minus obtemperent honesta postulanti, contra sanctorum Canonum statuta, qui excusso de sub iugo diuini timoris collo, tam libere, tam licenter eunt in pastorem pontificem suum? Quorum conatibus nisi opportunius prouideatur, rem hanc sanctæ vnionis orientalis & occidentalis ecclesiæ, ex qua diebus nostris propagari Christianitatis terminos speramus, & sub huius specie & expectatione Christianorum multitudo ab infidelibus oppressa respirat, intercipi & destitui, ecclesiæque reformationem & pacem Christiani populi, quam iam annis sex mundus præstolatur, in deformationem potius intestinumque bellum conuerti, quis adeo rationis & iudicii ignarus est, quin videat & intelligat? Suborientur, vt timendum est, insuper alia incommoda, & mala necessario, scandalaque & diuisiones, non modo in re ecclesiastica, verum in regnis quoque, principatibus, dominiisque temporalibus pullulabunt ex infausto hoc germine: quæ sine maxima Dei offensâ nos amplius dissimulare non posse, nemo sanæ mentis ignorat.

Cum igitur ad huiusmodi pericula, scandalaque & detrimenta ab vniuersali ecclesia & a populo Christiano, sicuti ex debito adstringimur pastoralis officii, propulsanda, & longius arcenda, nihil æque expediens occurrat, quam

ANNO
CHRISTI
1438.

quam si in vnum conueniamus omnes, caritatis, pacis & concordia vinculo astricti, & semotis priuatis affectionibus, ad memorata vnionis ecclesie vtriusque, sanctorumque reliquorum operum prosecutionem, quorum gratia Concilium Basileense ab initio fuerat institutum, studia & vota nostra conuertamus. Omnibus itaque & singulis, quae supra digesta sunt, & aliis iustis & rationabilibus causis ad hoc animum nostrum mouentibus, atque eo in primis, quia quod factum est sine consideratione iustitiae, & contra omnem Canonum disciplinam, ratum haberi nulla permittit ratio; & quod dissensionis scandalum non auferret Basileensis Synodus, sed ii qui in illa se duces & principes nouarum rerum faciunt, potius augerent: iis, inquam, omnibus accuratissima meditatione pensatis, quorum gratia neque nobis, neque nostris tutum aut liberum sit in eo Concilio, quod sub ditione est & quasi tyrannide quadam aemulorum nostrorum redactum, quidquam proponere aut tractare: habitaque super iis omnibus & singulis cum praefatis venerabilibus fratribus nostris matura deliberatione, de ipsorum omnium communi consilio & assensu, plurimis etiam adhibitis venerabilibus fratribus nostris archiepiscopis, episcopis, & dilectis filiis electis, abbatibus, aliisque praelatis in curia nostra existentibus, id idem consulentibus atque laudantibus, volentes tam perniciosis & imminentibus turbationum, scandalorum & confusionum periculis in Dei ecclesia, vt praemittitur, obuiare, si, & in quantum supradicti in ipso Concilio Basileensi existentes in obstinato proposito suo perseuerauerint, vigore & occasione dicti praetensi monitorii, seu citatorii, in aliquo procedendo, aut aliquam aliam nouitatem contra nos, aut venerabiles fratres nostros sanctae Romanae ecclesiae cardinales, vel praesidentes & oratores nostros, qui in dicto Concilio fuerunt, vel aliquem ex eis in posterum inferendo, vel etiam a die praefati asserti monitorii forsitan factam continuando, vel quouis modo seruando, tenore praesentium auctoritate apostolica, & ex certa scientia, & ex plenitudine potestatis, ciuitatem Ferrariensem, quam & pro futuro oecumenico Concilio ex nunc assumimus, ex nunc prout extunc, & extunc prout ex nunc pro loco dicti Concilii transferendi nominamus, assignamus, & etiam

Concil. Tom. 33.

H

* In illis scilicet verbis decreti, [vel alia ciuitatem in Italia,] quod habetur sessione 19. Concilii Basileensis.

deputamus; locum quidem gratum Græcis, rebus gerendis vtilem, idoneum ac commodum omnibus regibus & mundi principibus, & prælatibus tutum & liberum, in decreto Græcorum comprehensum^a, & pro quo omnia Græcis promissa expedita & parata sunt, ad eumque locum præfatum Basileense Concilium ad omnes & singulos effectus inchoatos & inchoandos, & pro eisdem causis, pro quibus fuerat Basileæ congregatum, consilio, assensu, auctoritate & potestate similibus, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc transferimus, & translatum fuisse & esse declaramus.

Causa Bohemorum quoad articulum communionis sub vtraque specie, quem solum articulum volumus in dicta ciuitate Basileensi a data præsentium infra triginta dies continuari posse, dumtaxat excepta: quos etiam Bohemos, si pro dicta causa ad dictam ciuitatem Ferrariensem & Concilium sic translatum eis magis venire placuerit, in eum casum benigne suscipiemus, tractabimusque cum omni humanitate & caritate possibili, & ab aliis tractari faciemus.

Hanc autem translationem, in quantum prædicti Basileæ existentes non resipuerint, vt præmittitur, locum habere intelligimus & declaramus ante ipsorum Græcorum aduentum: ipsis autem Græcis venientibus in dicto loco Ferrariæ pro œcumenico Concilio celebrando, vt certi reddimur, consentientibus, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc ipsum Basileense Concilium ad præfatum ciuitatem Ferrariensem pure, libere & simpliciter transferimus, & decernimus inchoandum.

In quo etiam sic translato talia, auctore Deo, proponere & agere intendimus, ex quibus nostram innocentiam orbis totus agnoscere poterit, & quæ sunt aduersum nos quorundam malevolentia & malignitate conficta, falsa, & omni veritatis fundamento destituta intelligere, ac nostram bonam voluntatem ad ea, pro quibus dictum Basileense Concilium, vt præmittitur, fuerat congregatum, euidentius poterit intueri.

Decernentes, ac etiam declarantes omnem aliam nominationem, declarationem, electionem, vel translationem quauis auctoritate, aut quocumque prætextu factam, vel

ANNO
CHRISTI
1458.

etiam in posterum faciendam, præterquam auctoritate nostra, de qua constet per authenticas literas nostras super hoc conficiendas, nullius esse, prout est, roboris vel momenti.

Mandantes insuper, & præcipientes venerabilibus fratribus & dilectis filiis sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, abbatibus, & aliis, qui de iure & antiqua consuetudine generalibus Conciliis interesse tenentur, quatenus ad præfatum Concilium, vt præmittitur, translatum se transferant, ad ea tractanda & peragenda, quæ ad laudem Dei & gloriam, sanctorumque operum profectum, pro quibus ipsum Basileense Concilium fuerat congregatum, necessaria & vtilia videbuntur. Et signanter si quid in materia Bohemorum in eo fortassis restaret peragendum, & specialiter ad materiam vnionis orientalis & occidentalis ecclesiæ, vt supra dictum est, quam quanta possumus industria & diligentia ad felicem vsque exitum profequi intendimus.

Quos omnes & singulos ad omnia & singula præmissa exnunc citamus, requirimus & admonemus, securitatem quoque & saluum conductum omnibus & singulis, prout in aliis nostris literis inde confectis latius continetur, damus & concedimus etiam per præsentem.

Insuper auctoritate, potestate, consilio & assensu prædictis, sub excommunicationis, priuationis dignitatum, beneficiorum & officiorum, ac inhabilitationis pœnis, quas contrafacientes incurrere volumus ipso facto, aduersus quas pœnas restitui, vel rehabilitari præterquam a nobis non possint, sed nec ab excommunicatione absolui, nisi in articulo mortis constituti, districtius inhibemus, ne in præfata Basileensi ciuitate, aut alibi, quam in ciuitate Ferrariensi supradiçta, deinceps, vt præmittitur, Concilium, aut aliquis conciliaris actus teneatur, seu aliquod officium ad ea subordinatum de cetero exerceatur, neque etiam aliquis in dicta ciuitate Basileensi remanere, præterquam ad articulum Bohemorum, vt dictum est, & ad alium locum quam Ferrariæ, sub nomine aut prætextu Concilii, audeat accedere.

Decernentes etiam exnunc irritum & inane, ac nullius auctoritatis vel momenti, si secus quauis auctoritate,

etiam sub nomine & auctoritate Concilii, præterquam nostra, de qua per literas nostras, vt supra præmittitur, super hoc conficiendas constet, a quibus communiter vel diuifim, cuiuscumque status, gradus, præminentia & conditionis existant, etiam si cardinalatus, patriarchali, archiepiscopali & episcopali dignitate præfulgeant, scienter, vel ignoranter forsitan contigerit attentari. Ordinationibus, statutis, constitutionibus, decretis, declarationibus quauis auctoritate, etiam sub nomine generalis Concilii factis, & aliis in contrarium facientibus, etiam si talia forent, de quibus esset habenda etiam de verbo ad verbum mentio specialis; quibus omnibus auctoritate, potestatis plenitudine, consilio & assensu similibus, & præmissis necessariis, & vrgentibus causis supradictis derogamus, & derogatum esse apostolica auctoritate, tenore præsentium declaramus, ceterisque in contrarium quomodolibet facientibus, non obstantibus quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ assumptionis, nominationis, assignationis, deputationis, translationis, declarationis voluntatis, constitutionis, mandati, præcepti, citationis, requisitionis, monitionis, dationis, concessionis, inhibitionis & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Bononiæ anno incarnationis dominicæ millesimo quadringentesimo tricesimo septimo, quartodecimo Kalendas Octobris, pontificatus nostri anno septimo.

S V B S C R I P T I O N E S.

Ego Eugenius catholicæ ecclesiæ episcopus subscripsi.

*Adiutor & protector meus es tu Domine, ne derelinquas
me Deus meus.*

Ego Branda episcopus Portuensis subscripsi.

Ego Iordanus episcopus Sabinensis subscripsi.

Ego * Angelus tituli sancti Marci presbyter cardinalis subscripsi.

Ego Franciscus tituli sancti Clementis presbyter cardinalis subscripsi.

Ego Antonius tituli sancti Marcelli presbyter cardinalis subscripsi.

* Ange-
lottus

ANNO
CHRISTI
1438.

Ego Nicolaus tituli sanctæ crucis presbyter cardinalis subscripsi.

Ego Prosper sancti Georgii ad Velum aureum diaconus cardinalis
subscripsi.Ego Dominicus sanctæ Mariæ in Via lata diaconus cardinalis
subscripsi.DECLARATIO TRANSLATIONIS Num. XIV.

CONCILII BASILEENSIS, ET INDICTIO

Concilii Ferrariensis.

*Eugenius episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam
rei memoriam.*

PRIDEM ex iustis & rationabilibus ac vrgentissimis
causis ad multa inconuenientia in Dei ecclesia im-
minentia pericula submouenda, præsertim scissuræ &
diuisionis grauissimæ, nec non impedimenti futuræ san-
ctæ vnionis occidentalis & orientalis ecclesiæ, animum
nostrum digne mouentibus, quartodecimo Kalendas
Octobris proxime præteriti de venerabilium fratrum
nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium con-
silio & assensu, plurimis etiam adhibitis venerabilibus
fratribus & dilectis filiis archiepiscopis, episcopis, ele-
ctis, abbatibus, aliisque prælatis in nostra curia exi-
stentibus, idem consulentibus atque laudantibus, ciui-
tatem Ferrariensem pro celebrando Concilio etiam œ-
cumenico ex tunc assumpsimus, nominauimus, & etiam
deputauimus, ad eamque ciuitatem Basileense Conci-
lium, ad omnes & singulos effectus, pro quibus Basileæ
fuerat congregatum, & ex tunc transtulimus, & transla-
tum esse declarauimus. Si & in quantum in dicto Basile-
ensi Concilio existentes perseuerarent in suo obstinato
proposito, vigore cuiusdam prætensi monitorii, seu cita-
torii procedendo, aut aliam nouitatem contra nos & ve-
nerabiles fratres nostros sanctæ Romanæ ecclesiæ cardina-
les præfatos, vel præfidentes, aut oratores nostros, qui
in dicto Concilio fuerunt, faciendo, vel a die dicti citato-
rii factam continuando, vel seruando, prout in nostris lite-
ris super idem confectis plenius continetur. Sperantes ex
hac nostra conditionali prouisione, veluti in eorum Basile-
æ existentium mera libertate reposita, ipsos a tam peri-
culosis nouitatibus facilliter abstinere debere.

H iij